

V.V.N.T. LEDENBRIEF

Tijdschrift van de
VERENIGING VRIENDEN
NEDERLAND - TSJECHOSLOWAKIJE

Nr. 74

Januari 1992

BEZOEK DE

JAARVERGADERING

OP 14 MAART 1992 TE

BREUKELN

COLOFON

Bestuur:

A. Hoogstad	voorzitter
H.G. v.d. Burg-Meijer	secretaris
Nieuwendamlaan 274 2547 JR DEN HAAG	
J. van Gastel	penningmeester
Postrek. 379543 t.n.v. Ver. Vrienden Ned.-Tsjech. te Rijswijk	
A. den Boogert	adj. secr./penn.
E.H.L. de Munck	vice-voorz.
mw. H. Sugito	
D. Klein Breteler	
G.P.A. Schöpping	
I.J.B. van Vuuren	

==*==

Redactie Ledenbrief

L.J. v.d. Burg, Nieuwendamlaan 274
2547 JR Den Haag; Tel. 070-3258679

mw. H.G. v.d. Burg-Meijer
H. Sugito en Joh. Sugito
K.L. Thio
J.F.E. Wallin

==*==

Ledenadministratie

mw. H.G. v.d. Burg-Meijer
Nieuwendamlaan 274 - 2547 JR DEN HAAG

==*==

GTM (Genootschap voor Tsjech. Muziek)

J.F.E. Wallin (voorz.) Tel. 070-3278706
Pr. Bernhardlaan 21 - 2264 CA LEIDSCHENDAM

A. van Beuzekom (secr.)
P.J.M. de Coo (penn.)
mw. T. Onderdenwijngaard
W. Dijk

==*==

Afdelingen

Amsterdam: K.L. Thio; tel. 020-791423

Rotterdam: A. den Boogert; tel. 010-4205581

Den Haag: vacant

==*==

V.V.N.T.-Filmdienst:

K.L. Thio, Van Baerlestraat 59
1071 AR AMSTERDAM; tel. 020-791423

==*==

Reisdienst:

A. Hoogstad
mw. H.G. v.d. Burg

PRANEDA b.v.

PAPENDRECHT - NEDERLAND

IMPORT - EXPORT

Ketelweg 53 - 57 — 3356 LD
Postbus 149 — 3350 AC

Telefoon 078 - 152566
Telex 29380

TSJECHOSLOWAKIJE

Aktieve vakanties
met reisorganisatie
TOPO-AKTIEF in
Tsjechoslowakije.

Bel: 085-457351

Topo-Aktief is gevestigd in kaartenwinkel 'Stap Voor Stap' in Arnhem. Hier kunt u terecht voor alle reisgidsen en (gedetailleerde) kaarten.

Bel: 085-510334

WANDELEN
FIETSEN
KANOËN
PAARDRIJDEN
KLIMMEN
SKIËN
LANGSLAUFEN
ETC.

Stap Voor Stap

VAN DE VOORZITTER

1992 is begonnen, nu 5 dagen oud, dus mag ik allen, die dit lezen nog een Gelukkig Nieuwjaar toewensen.

Gisteren vergaderde het bestuur. We bereidden de Ledenvergadering voor - Comenius wordt dit jaar herdacht, de Culturele Reis had de aandacht. Thuis teruggekeerd, met de opdracht een stukje voor de Ledenbrief te schrijven, trof ik in de krant twee zaken aan die Tsjechoslowakije betreffen. De Vietnamese vluchtelingen, die in Tsjechoslowakije tewerkgesteld waren, worden uit ons land gezet, naar Tsjechoslowakije teruggebracht. Daar zijn ze echter ongewenst en een onderminister in Praag heeft verklaard hen weer naar Nederland terug te zullen sturen.

De Vietnamezen vormden, met andere vreemdelingen, al langer een probleem voor de bevolking. In het kader van ontwikkelingshulp had het vorige regime hen in de gelegenheid gesteld een opleiding te volgen in een industrieland. Ze leerden een vak, althans leerden zich voegen of zich ontplooiën als industrie-arbeider, met de bedoeling na enkele jaren terug te keren naar hun land. In die tijd had Tsjechoslowakije niet genoeg arbeiders, kon hen dus goed gebruiken, en een deel van het loon werd gebruikt om de schuld, die Vietnam had, af te lossen. Er was immers in het verleden erg veel materiaal geleverd waar geen betaling tegenover stond.

Populair waren die vreemdelingen echter niet bij de bevolking. Zij leefden niet in gezinsverband, dat zou te kostbaar zijn geweest, met als gevolg dat hun gedrag wel eens tot moeilijkheden leidde. De bevolking had, waar een grote concentratie van vreemdelingen was, nogal veel last van hen; het doel en de opzet, van boven opgelegd en bedacht, sprak de bevolking niet aan.

De tijden zijn veranderd. Die internationale socialistische solidariteit is ontbonden en er is in Tsjechoslowakije te weinig werk. Dus zijn die Vietnamezen er tot last. Toen zij dan ook uitweken naar welvarender landen dacht Praag, niet helemaal onbegrijpelijk, opgeruimd staat netjes.

Tsjechoslowakije acht zich niet voor hen verantwoordelijk, omdat zij vertrokken zijn. De Nederlandse Staatssecretaris is van mening dat Tsjechoslowakije onterecht handelt. Er worden dus, wat men noemt, daarover nota's uitgewisseld. Daarmee lost men het probleem natuurlijk niet op.

Die Vietnamezen moeten en zullen uiteindelijk naar hun land terugkeren. Dus zou ik zeggen, waarom steken die politici de koppen niet bij elkaar en regelen dat op korte termijn. Dat onwaardige heen en weer sturen van mensen zou dan tenminste vermeden kunnen worden.

Het tweede wat ik over Tsjechoslowakije in mijn avondblad las was de beëindiging van een Managementprojekt voor Tsjechoslowakije. Ons Ministerie van Economische Zaken prijst de initiatiefnemers, maar geeft geen subsidie.

Het een houdt naar mijn bescheiden mening verband met het andere.

Wij zijn bezig met een kortzichtige politiek. De oorzaak van dat zoeken van hele volkstammen naar een beter bestaan is gelegen in de grote ongelijkheid van het welvaartsniveau. Van enige welvaart is in vele landen geen sprake. Maatregelen, die die ongelijkheid te lijf gaan, moeten van harte ondersteund worden. Het opofferen van een stukje welstand zou wel eens het eigen belang op langere termijn kunnen dienen.

Maar daarover moet ik een andere keer maar eens schrijven of, wat ik van harte hoop, er dienen zich intussen leukere onderwerpen aan.

A. Hoogstad.

===O===

VAN HET BESTUUR

De jaarvergadering

De titelpagina van deze Ledenbrief vermeldt het al: "Bezoek de Jaarvergadering". Deze algemene ledenvergadering zal ook dit jaar weer worden gehouden in Motel Breukelen te Breukelen en wel op

zaterdag 14 maart 1992. Aanvang 11.00 uur.

Vanaf + 10.30 uur wordt u welkom geheten met een kopje koffie.

Motel Breukelen, het door Van der Valk vernieuwde Oriental Palace, is gemakkelijk te bereiken met het openbaar vervoer, hetgeen al af te leiden is aan het adres: Stationsstraat. Ook met eigen vervoer gemakkelijk te vinden, daar het ligt aan de weg tussen Amsterdam en Utrecht. In de volgende ledenbrief meer hierover.

De voorlopige dagindeling is als volgt:

Van 11.00 uur tot 12.30 uur vergaderen we, daarna lunch. Indien u de lunch wil gebruiken, waarvoor we van u een bijdrage ad f 10,- vragen, dan vernemen we dat gaarne door inzending van het formuliertje van de laatste pagina.

Na afloop van vergadering en lunch volgt een gezellig samenzijn waar het cimbaal-ensemble van **Zora Svobodova** uit Praag voor de muzikale omlijsting zal zorgen, afgewisseld door de Nederlandse a-capella-groep "**Five times only**". Om 17.00 uur eindigt deze bijeenkomst.

De agenda en het jaarverslag van de secretaris zullen worden gepubliceerd in de Ledenbrief van februari.

Nu alvast vermelden wij dat er reglementair bestuursleden aftreden zodat wij kandidaten voor een bestuursfunctie oproepen. Zij zijn van harte welkom en kunnen zich schriftelijk melden bij het secretariaat: Nieuwendamlaan 274, 2547 JR Den Haag.

Culturele reis

Bij "Van de reisdienst" wordt onze culturele reis wederom aangekondigd, nu met de definitieve prijs.

Onze gids in Bohemen, de Nederlands sprekende heer Januska, zond ons een artikel met wetenswaardigheden, dat we elders in deze Ledenbrief plaatsen.

Vervolg "Van het bestuur" op pag. 6.

Een eenvoudig gesprek met uw Tsjechische vrienden voeren, een rede van president Havel verstaan, een boek lezen of in een Tsjechisch kookboek thuis raken?

Leer dan Tsjechisch !

Doeltreffende privé-lessen en schriftelijke lessen met mondelinge begeleiding in Purmerend door ervaren leraar met eigen Nederlands lesmateriaal.

Tel. 02990-38238 (Purmerend)

VAN DE REISDIENST

10-DAAGSE CULTURELE REIS NAAR TSJECHOSLOWAKIJE

Van 7 t/m 16 mei 1992

In samenwerking met het NIVON (Nederlands Instituut voor Volksontwikkeling en Natuurvriendenwerk) bieden wij u een reis aan naar **Praag** en **Zuid-Bohemen**.

Praag, een belangrijk centrum op economisch en cultureel gebied in een sterk veranderde maatschappij; Zuid-Bohemen een gebied met mooie landschappen, historische steden met bijzondere bouwwerken.

Wij brengen u op de heenreis - na overnachting in Domažlice (Zuid-Bohemen) - naar České Budějovice, waar wij 3 dagen verblijven en uitstapjes kunnen maken naar Český Krumlov met een kasteel dat de Praagse Burcht naar de kroon steekt, naar de badplaats Třeboň (waar door de liefhebbers een fietstocht gemaakt kan worden, maar waar wij ook wandelend van de natuur kunnen genieten) en naar Hluboká.

De 5e dag vertrekken wij naar Praag - een duizend jaar oude, maar nog steeds springlevende stad - waar romaanse, gothische en barokke bouwwerken broederlijk naast elkaar staan. Hier bezoeken wij natuurlijk de Joodse wijk met het Nationaal Joods Museum en de oude begraafplaats.

Naast vele andere interessante wandelingen in en door de stad naar o.a. de Praagse Burcht, de beroemde Karelsbrug en het Oude Raadhuis, vormt het bijwonen van het openingsconcert van het muziekfestival ter gelegenheid van de jaarlijkse herdenking van de Praagse Lente een bijzonder hoogtepunt. Dit concert vindt plaats op dinsdag 12 mei, de sterfdag van Smetana.

Naast dit bijzondere concert willen wij u ook kennis laten maken met een uitvoering van het beroemde theater Laterna Magika, een samenspel van theater, mime en film. Een begrip in de Praagse cultuurbeleving.

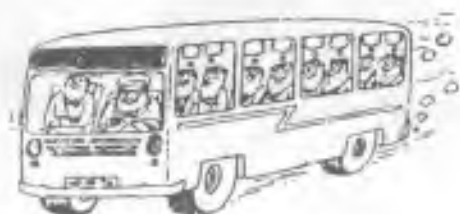
De reis sluiten wij af met een bezoek op de voorlaatste dag aan de oude kuurbadplaats Karlovy Vary, waar wij ons afscheidsdiner zullen gebruiken en overnachten alvorens wij op zaterdag 16 mei de terugtocht zullen aanvaarden en 's avonds in Nederland zullen arriveren.

Prijs: f 1185,--

op basis van halfpension, incl. verzekering en entrees, alsmede bezoek aan concerten en theater. (niet inbegrepen: reiskosten naar/van vertrekplaats bus en lunches.)

Aanmeldingen bij het secretariaat:

tel. 070-3258679, waarna u een aanmeldingsformulier krijgt toegezonden.

Contributie

Evenals vorig jaar wordt de acceptgiro voor betaling van de contributie over 1992 bij deze Ledenbrief gevoegd en dient tevens als adressering (twee vliegen in één klap).

De gestegen kosten (o.a. porto- en drukkosten) nopen ons er een tweede acceptgiro bij te voegen voor een vrijwillige bijdrage - de jaarcontributie is immers hetzelfde gebleven - en wij hopen dan ook dat u royaal gebruik zult maken van deze extra acceptgiro.

Mogen wij op een spoedige betaling rekenen? Bij voorbaat onze welgemeende dank!

Ledenbestand

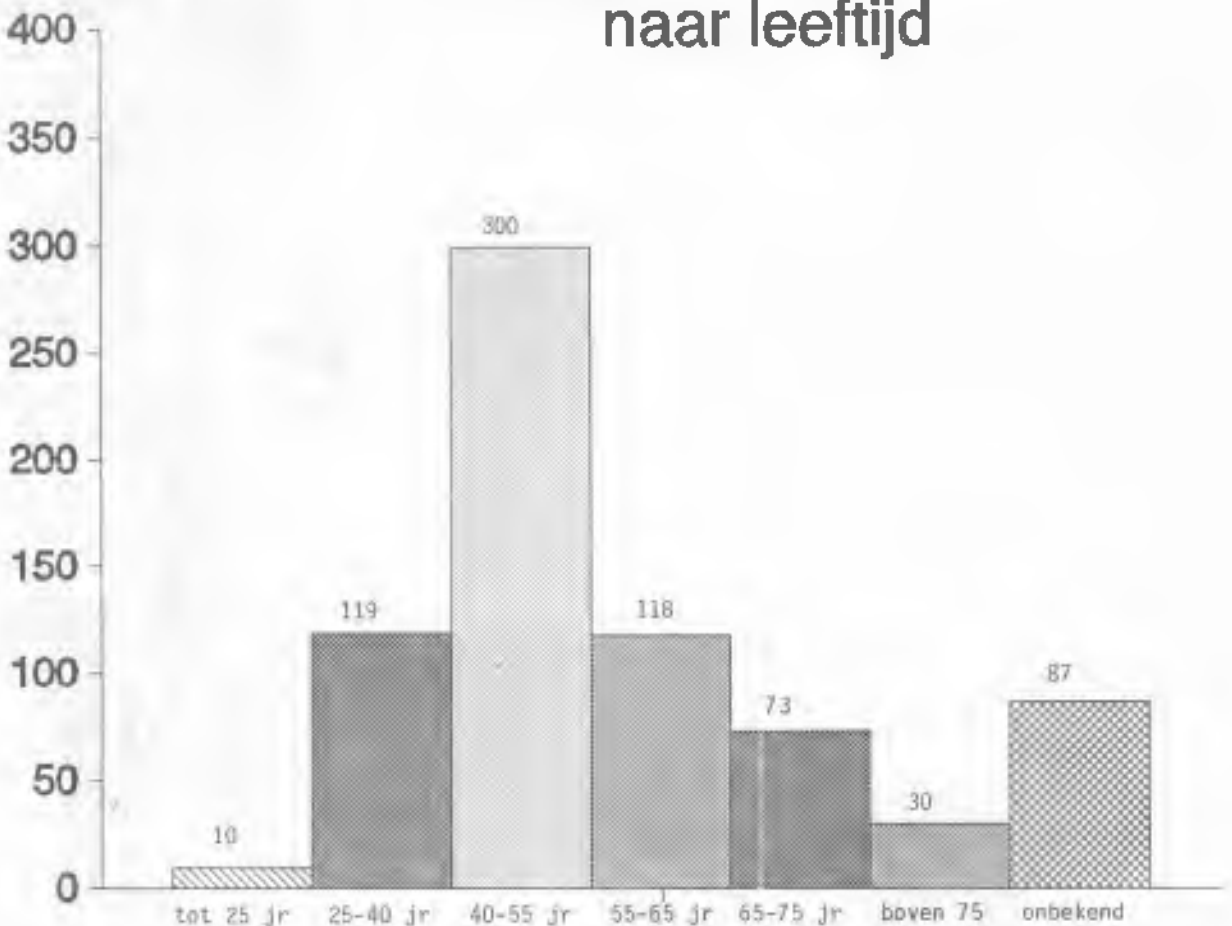
Op 1 januari 1991 bedroeg het aantal leden	944
bestaande uit 610 leden en 334 gezinsleden	
Gedurende 1991 kreeg de VVNT er 81 nieuwe leden bij	81
	<u>1025</u>

Geschorst wegens wanbetaling	169	
Reglementair opgezegd voor 1992	<u>119</u>	288
		<u>737</u>

Het ledenbestand per 1-1-1992 bedraagt
te verdelen in 468 leden en 269 gezinsleden.

De leeftijdsopbouw van het ledenbestand hebben wij in een aardig grafiekje verwerkt en ziet er als volgt uit:

Ledenbestand naar leeftijd

VAN DE REDACTIE

Ten eerste danken we een ieder die ons Kerst- en Nieuwjaarswensen zond. Hartverwarmend!

Ook onzerzijds de beste wensen voor 1992.

Gaarne wekken wij onze leden en donateurs op om de contributie per omgaande te voldoen, daar dit het werk van onze penningmeester en ledenadministratie verlicht. Werk dat, zoals bekend, belangeloos wordt verricht.

Met vreugde kunnen wij nu reeds medelen, dat nog vóór onze VVNT/NIVON-reis begint, een nieuwe ANWB-reisgids over Tsjechoslowakije zal verschijnen. Hierover in onze volgende ledenbrief meer. Voorts vindt u in deze ledenbrief meer nieuws bij "Reistips".

Eveneens zijn er nieuwe activiteiten inzake de Comeniusherdenking te vermelden.

In de loop van het vorig jaar heeft de VVNT kennis gemaakt met Zdenka Hnčířová, docente Nederlands aan de Talenschool te Praag. Bij "Van en over Tsjechoslowakije" informatie over deze talenschool en haar docente alsmede enkele, door haar leerlingen gemaakte, opstellen.

Belangrijke bijzonderheden "Van en over Tsjechoslowakije" vindt u in de rubriek, die dan ook deze naam draagt. Daarin o.a. interessant nieuws "Uit de knipselmap". Dit geldt ook voor een milieubericht uit de Volkskrant.

Postzegelvrienden komen deze keer extra aan hun trek, daar behalve in de gebruikelijke rubriek "Filatelie" van F.B. Dijkstra, een artikeltje in "Uit de knipselmap" staat van de hand van Jan van Gastel.

Tenslotte aandacht voor de advertenties. Daarin vindt u ook belangrijke informatie, o.a. dat de CSA nu ook een vlucht naar Praag op zondag heeft.

L.J.v.d. Burg.

===o===

COMENIUSJAAR 1992

Van ons bestuurslid Ed de Munck, kregen we enige uitgaven inzake dit onderwerp toegesonden. In het kwartaalblad Zeister Zendingsgenootschap nr. 4 van december 1991 zijn twee pagina's gewijd aan de Comeniusherdenking onder de titels "Jan Amos Comenius

en de wereldzending" en Comenius Museum in Naarden: bedevaartplaats voor Tsjechen.

UNIEKE KENNISMAKING MET BRATISLAVA

Rondleidingen door Bratislava o.l.v. deskundige Duits-talige gids.

SPECIAAL ARRANGEMENT: stadswandeling langs de Donau en door de oude stad, traditioneel diner in gezellig Slowaaks restaurant en tot slot een bezoek aan een opera- of balletvoorstelling in het schitterende Slowaakse nationale theater.

Bel voor meer informatie en reserveringen:

TATRA Management en Advies BV

Drs. R. Kooijman
Olympiadeplein 113
2807 BG Gouda

Telefoon: 01820 - 19713
Telefax: 01820 - 83448

Daar de inhoud van deze artikelen grotendeels overeenstemmen met de publicaties van de hand van de conservator in de ledenbrieven Juli/Augustus en September, volstaan we nu met het vermelden van het adres van de uitgever van het tijdschrift.

Dit luidt:
Bureau Zeister
Zendingsgenootschap
Postbus 19
3700 AA Zeist,
Tel. 03404-17424.

Jan Amos Comenius
1592-1670

Het **Studiecentrum voor Anthroposofie**, afd. Den Haag heeft onder meer een cursus in haar programma dat eveneens gewijd is aan de herdenking onder de titel

Johan Amos Comenius (1592-1670)

docent H.P. van Manen.

Het is cursus 8, één zaterdagavond - 21 maart, 20.15 uur.

Kosten van deze voordracht f 10,--.

De inhoud van de cursus luidt als volgt:

De herdenking van zijn geboortjaar is een aanleiding om zijn leven en werk opnieuw te beschouwen. Zijn pedagogische invloed zal vergeleken worden met die van Goethe, Schiller en Steiner. Daarbij zal o.m. het in 1935 ontdekte werk "Pampaedia" ter sprake komen dat onze kijk op de pedagogische en spirituele impuls van Comenius kan verdiepen.

Het Studiecentrum voor Anthroposofie, afd. Den Haag is gevestigd in de Riouwstraat 1, tel. 070-3540118, te bereiken met bus 4, 5, 13 en 22 en tramlijn 7 en 8.

TELEAC

Ook Teleac besteedt uitvoerig aandacht aan de herdenking. In het kader daarvan zal, in samenwerking van Teleac en NOT (Ned. Onderwijs Televisie) met vijf andere Europese landen, een educatief project worden aangeboden met twee televisiedocumentaires, een aantal radioprogramma's en begeleidend schriftelijk materiaal.

Aandacht zal worden besteed aan de persoon van Comenius, zijn werk als pedagoog, filosoof en theoloog aan de hand van zijn grote publicaties op deze terreinen en zijn betekenis als Europeaan en vredestichter in zijn tijd.

De televisieprogramma's worden uitgezonden op zondag 15 en op zondag 29 maart 1992. 's-Middags van 13.00 - 13.30 uur op Nederland 3.

Jeugdtheater-festival Skola Ludus

In het kader van de Comeniusherdenking vindt er in Tsjechoslowakije een pedagogische en culturele manifestatie plaats.

Van 19 t/m 21 juni wordt er een jeugdtheater-festival gehouden in Kunveld (Oost-Bohemien), gespeeld door kindergroepen en van 22 t/m 26 juni in Uhersky Brod een internationale workshop door pedagogen uit de gehele wereld. Er worden discussies gehouden over de manieren om met kinderen te werken op het gebied van toneel/theater.

De kosten voor overnachting en verzorging bedragen in totaal DM 100,--.

De organisatie is in handen van Artama.

Aanmelding vóór 31 januari a.s. Aanmeldingsformulieren en een folder zijn te verkrijgen bij: L. Thio, Van Baerlestraat 59, 1071 AR Amsterdam; tel. 020-791423.

Voor u, uw familie, vrienden en zakenrelaties:

COMFORTABEL - SNEL - VOORDELIG

iedere **dinsdag, donderdag, zaterdag en zondag**

naar **P R A A G** met **C S A**

CSA

CZECHOSLOVAK AIRLINES

- * met CSA via Praag naar verschillende bestemmingen over de hele wereld
- * vanuit Praag diverse binnenlandse vluchten van CSA
- * met CSA snel transport van uw vracht door de lucht

Nadere inlichtingen:

tel. 020-6200839 of 020-6200719

Fax 020-6200466

CSA

Leidsestraat 4
1017 PA AMSTERDAM

NIEUWS VAN DE STEDENBANDEN

Het aantal Nederlandse gemeenten dat betrekkingen onderhoudt met een partner-gemeente in Tsjechoslowakije is de laatste jaren gestaag toegenomen.

Daarnaast zijn er nog een heleboel groepen, verenigingen en andere organisaties die eigen speciale contacten hebben in Tsjechoslowakije. Veel van die contacten hebben overigens min of meer het karakter van hulpacties. Het tot stand brengen van wederkerige, blijvende, vriendschappelijke betrek-

kingen is niet het directe doel, al kunnen en zullen die door zo'n actie zeker ook wel tot stand komen.

Trouwens ook binnen het kader van de officiële stedenbanden lopen eveneens allerlei hulpverleningen. Het is ook gewoon een feit dat van Tsjechoslowaakse zijde het verkrijgen van materiële en vooral ook niet materiële bijstand een belangrijke drijfveer is voor het aangaan van een jumelage. Dat lijkt materialistisch maar het is niet onbegrijpelijk gezien de grote problemen waar men daar momenteel mee worstelt. In zulke situaties raken meer ideële zaken die bij het aangaan van stedenbanden op de voorgrond horen te staan, wel eens wat in de schaduw. Het is wel in alle opzichten te hopen, dat dit soort eenrichtingsverkeer binnen niet te lange tijd zal kunnen afnemen en de stedenbanden, die juist bedoeld zijn om over en weer iets voor elkaar te kunnen betekenen, niet blijvend zal beheersen.

Na deze opmerkingen dan eerst even aandacht voor de stedenband tussen **Purmerend** en **Jihlava**. Purmerend had op een bepaald moment de keus uit drie gemeenten. Na een bezoek aan de verschillende plaatsen viel in Purmerend de beslissing en werd het Jihlava, omdat daarmee onder andere qua inwonertal de meeste overeenkomst bestaat.

Op 21 november 1991 ondertekende burgemeester Van Dam van Purmerend en zijn collega uit Jihlava, Dohnal op het stadhuis van Purmerend de samenwerkings-overeenkomst, die vooralsnog voor 5 jaar zal gelden.

Inmiddels heeft een inwoner van Purmerend, de heer Luiks, het plan opgevat als onderdeel van de vriendschapsband een brief-contact-project op te zetten. De bedoeling is dat door correspondentie burgers, scholen, verenigingen met elkaar in contact komen, waaruit dan bezoeken over en weer kunnen voortvloeien. De heer Luiks zou het prettig vinden als leden van de V.V.N.T. die ervaring hebben met een dergelijk project zich met hem in verbinding willen stellen voor het geven van tips. e.d. Zijn adres: F.W. Luiks, Thorbeckekade 26, 1441 KR Purmerend; tel. 02990-22665.

Mevrouw B. Boonstra - Visser van de stichting Vriendschapsband **Reeuwijk-Turnov** zond een pagina uit de Goudsche Courant van 10 december jl. met verslagen over het bezoek dat een delegatie van de stichting aan Turnov heeft gebracht. Verslaggeefster Tjitske Weersma schrijft o.a. over een bezoek aan een vijftal basisscholen, waar aan elk eerste-klassertje een sinterklaaspresentje werd uitgereikt. Dat gebeurde door een bejaarde inwoner van Turnov die zich daarvoor in een sinterklaas-uitmonstering had gestoken. Dat was op zich niet zo

Burgemeester V.Solc van Turnov: 'Alles is in beweging en alles verandert'.
Foto Tjitske Weersma.

bijzonder voor de kinderen, omdat in Tsjechoslowakije het verschijnsel Sinterklaas niet onbekend is. Alleen wordt die niet door een zwarte Piet vergezeld, maar door engelen en een duivel. Deze laatste moet zich speciaal met stoute kinderen bemoeien.

De Reeuwijkse engelen constateerden dat de kinderen heel blij waren een cadeautje te ontvangen. Elk pakje bevatte snoepgoed, viltstiften, bouwplaten en een kaars. Op drie van de scholen mochten de pakjes niet worden uitgepakt en gingen ze ongeopend mee naar huis. Op die scholen heerste, zoals de verslaggeefster het omschreef, een nogal strenge sfeer en was de houding van de kinderen erg formeel. Op de overige scholen ging het veel vrijer toe en was de reactie op de presentjes (de uitgepakte!) heel spontaan en leuk.

In de krant ook een verslag van een gesprek met burgemeester Šolc van Turnov, die Reeuwijk nog niet heeft kunnen bezoeken, maar zich veel voorstelt van de aangegane vriendschapsbanden. Hij zegt blij te zijn dat de Reeuwijkers Turnov niet als een ontwikkelingswerk-project zien en dat de vriendschap gebaseerd is op gelijkheid, waarbij partijen van elkaar kunnen leren.

Mevrouw Boonstra hartelijk dank voor de toezending van de kranteberichten. Ook uit andere plaatsen met contacten in Tsjechoslowakije is nieuws steeds welkom, want er gebeurt zeker een heleboel waar we zonder de hulp van "correspondenten" geen weet van hebben en waarover dus niet gemeld kan worden.

Jan van Gastel.

REISTIPS

Behalve nevenstaande wintersportvakantie organiseert het NIVON twee wandelvakanties in het Reuzengebergte.

De eerste reis (CTW 19) is van 31 juli t/m 16 augustus en staat o.l.v. Lau en Vicky van Schaik, de tweede (CTW 20) is van 28 augustus t/m 13 september o.l.v. Lau van Schaik en Fred Runte.

Verblijf 8 dagen in de Krkonose in chata Bílá Labut in Pec pod Sněžkou, vol-pension.

Verblijf 5 dagen in studentenhôtel in Praag, op basis van half-pension. Aantal deelnemers + 25. Vrijdags met Nederlandse royal-class bus naar Praag, aldaar ontbijt op zaterdag en dan met Tsjechische bus naar Pec.

Vanuit Pec twee excursies (Ardspach Skály en Český raj) maar vooral veel vrij zware en vrij lange wandelingen met flink hoogteverschil. Dus alleen voor mensen met een heel goede wandelconditie!

Rondleidingen door Praag, excursie Terezín/Lidice, plus 2 avondvoorstellingen.

Geschatte prijs voor Nivonleden: f 1350,--. Niet-leden betalen iets meer.

Inlichtingen: Nivon-reizen, Nieuwe Herengracht 119, 1011 SB Amsterdam, tel. 020-62669311.

Fred Runte.

PecPod Snezkou Krkonose

langlauf-wandelen

980 m

Wintervakantie in een uitgesproken wintersportoord, maar onder geheel andere omstandigheden dan we gewend zijn in de meer bekende Alpengebieden. De Krkonose of het Reuzengebergte ligt noordelijk van Praag tegen de grens van Polen. In de omgeving zijn 12 sleepliften, desondanks zijn de alpine ski-mogelijkheden beperkt.

Voor langlaufers en wandelaars is het een waar paradijs. De geprepareerde loipes in de buurt van ons verblijf zijn weliswaar slechts 10 en 12 km lang, maar aan ski-wandelroutes komt bijna geen einde. De sneeuwcondities zijn in deze periode prima; sneeuw-hoogtes tussen de 1 en 3 meter zijn heel normaal.

'Berghotel Bílá Labut'

Het berghotel ligt op een hoogte van 980 m. Een hoogte van 1000 m is klimaatologisch vergelijkbaar met 1300 m hoogte in de Alpen. Het berghotel heeft in totaal 47 bedden, verdeeld over 17 kamers met centrale verwarming en warm en koud water. Toiletten en douches per etage. Naast het langlaufgenot is het mogelijk, tegen een kleine meerprijs, een exkursie te maken naar Praag. De verzorging tijdens deze reis is op basis van vol pension. Niet inbegrepen is het ontbijt op 7 maart. Tijdens de reis zal de bus bij ons blijven. Het laatste stuk van de weg naar het hotel is ongeveer een half uur lopen. De bagage wordt vervoerd per ski-scooter.

Reisnummer:	CX 288
Datum:	28 febr. t/m 7 maart
Leeftijd:	vanaf 13 jaar
Prijs:	f 615,-
Inbegrepen:	vervoer per bus, vol pension, reisbegeleiding, reisverzekering (inkl. langlauf-risico).

NIVON - Tel. 020-6269311

Berghotel Bílá Labut

Genootschap voor Tsjechische Muziek

aangesloten bij de Vereniging Vrienden Nederland-Tsjechoslowakije

De componist Karel Boleslav Jirák

Hoewel de ledenbrief pas in januari 1992 weer in de bus valt, is het toch wel goed even stil te staan bij deze 100 jaar geleden geboren componist - we laten tenslotte Amadeus en Dvořák in 1992 ook niet plotseling weer vallen, gelukkig maar.

Jirák studeerde aanvankelijk rechten, wijdde zich vanaf 1913 geheel aan de muziek; hij studeerde bij o.a. Novák en Foerster.

Zijn werk is in hoofdzaak laatromantisch, met onstreeks de twintiger jaren van deze eeuw ook enkele meer modernistische tendenzen.

Dat hij zichzelf soms op een kruispunt van muzikale stromingen voelde, blijkt uit zijn pianocyclus "Na rozhraní" uit 1923 (in het Engels vrij vertaald met "On the crossroad"). Behalve als componist was Jirák tevens bekend als pedagoog (tot zijn leerlingen behoorden o.a. Jaroslav Ježek en Klement Slavický) en als dirigent, ook als gastdirigent in het buitenland.

In 1947 werd Jirák benoemd als pedagoog aan de Roosevelt University in Chicago en keerde niet meer naar Tsjechoslowakije terug. Geheel vergeten werd hij in zijn

oude vaderland niet. In 1969 nam František Rauch enkele van zijn pianowerken op de plaat op (Supraphon 1.11.0867) en verscheen een in 1966 (dus in de USA) gecomponeerd pianotrio in Praag in druk.

Hij had het in dit opzicht dus wat beter dan Karel Husa die ook na de oorlog naar de USA legaal emigreerde, maar in Tsjechoslowakije nagenoeg werd doodgewegen.

Jirák componeerde in vele genres: pianowerken, kamermuziek, 6 symfonieën (de vijfde uit 1949 verscheen onlangs op LP bij Panton, nr. 81.0913), waarbij, zoals bij de meeste componisten, die ook dirigent zijn of waren (Bernstein, Mahler, Van Otterloo e.a.) de goede instrumentatie opvalt, en liederen.

Interessant zijn de liedercycli "Het Jaar" (12 liederen, één voor elke maand) op tekst van Seifert en "De Regenboog" (7 liederen, één voor iedere kleur).

Wat zijn pianowerk betreft vestigen we nog de aandacht op enkele humoristische stukken, enigszins onder jazz-invloed (Foxtrott "The Kingdom of Heaven", Tango "Mireio") uit de twintiger jaren en de cyclus "Epigrammen en Epitafen", 10 korte pianostukken, waarvan het vijfde een serie geestige variaties is op het Tsjechische volksliedje "Bujné Koně" ("Vurige paarden") met de tekst

BUJNÉ KONĚ

(Nápěv 179.)

"Ik heb bruine paarden, die zijn van mij, als ik ze haver geef, springen ze, hopsa" (zie voorbeeld 1), *), in het slot van het werk wijst de componist op de verwantschap van de eerste vier noten met een thema uit de negende symfonie van Van Beethoven, hij citeert dit thema en schrijft er de tekst bij (voorbeeld 2).

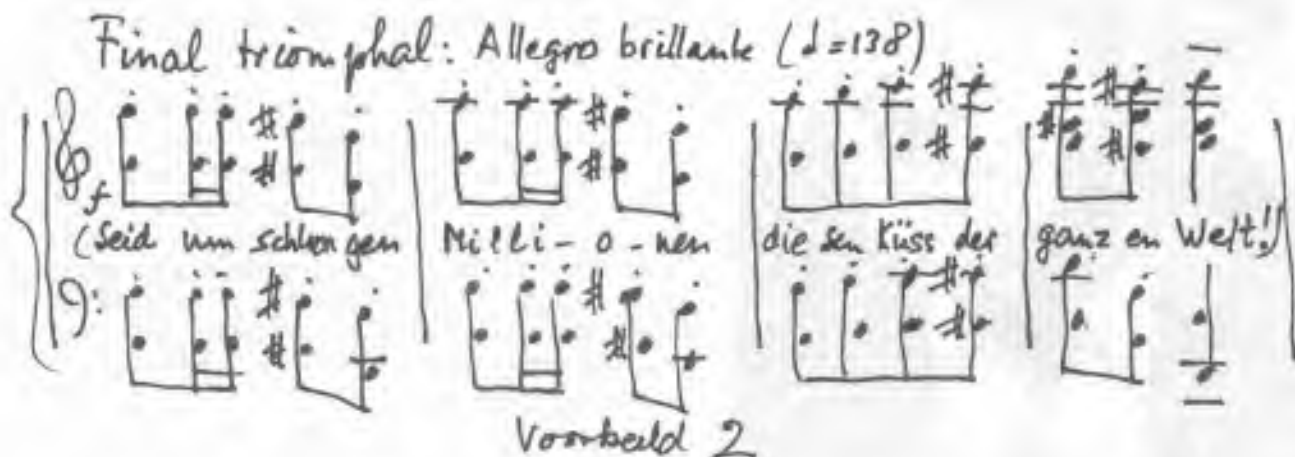
Ad libitum (♩ = 112)

Voorbeeld 1.

Het valt op, dat Jiráček de Duitse taal kennelijk niet zo 100% machtig was, waar hij Küss in plaats van Kuss schrijft. Helaas behoort dit werk tot de ongepubliceerde werken, een verzuim dat nodig eens ingehaald moet worden.

Final triumphal: Allegro brillante (♩ = 138)

Voorbeeld 2

*) ontleend aan K.J. Erban Prostonárodní české písně a říkadla", band 5.

Hans Wallin.

MUZIKALE NOTEN

Enkele data van in Nederland optredende Tsjechische orkesten willen wij onder uw aandacht brengen.

Allereerst zal op zaterdag 18 april a.s. om 20.15 uur Het Staatskamerorkest van Pardubice het Tripelconcert van Van Beethoven en de Symfonie nr. 40 van Mozart ten gehore brengen in de Dr. Anton Philipszaal te 's-Gravenhage. In dezelfde zaal vindt op zondag 3 mei om 20.15 uur de uitvoering plaats van het Requiem van Verdi door het Staatsorkest van Hradec Kralove, het Praags Mannenkoor en het Philips' Philharmonisch koor.

POSTZEGELHANDEL Drs. F.B. Dijkstra, Meagere Weide 17, 9003 MG WARTEN. Tel./Fax.: 05105-1913.

Specialiteit: TSJECHOSLOWAKIJE (alles op postzegelgebied)
Prijzen van jaarsets (alle postzegels van één jaar):
1986 (49 st) f 40 1988 (42 st) f 30 1990 (45 st) f 35
1987 (44 st) f 32 1989 (45 st) f 25

Wij hebben ook: Albanië, Bulgarije, Hongarije, Litouwen, Polen, S.U. en Noord-Korea. Voordrukalbums: Leuchtturm, KABE. Tevens verzorgen wij vertalingen van/naar Tsjechisch/Slowaaks.

VAN DE LEDEN

Van **Fred Runte** uit Koekange kwamen diverse berichten binnen. De twee wandelvakanties zijn al aangekondigd op pag. 10. De aanvullende informatie over het Adelaarsgebergte (zie Ledenbrief 73) plaatsen we in de rubriek "Van en over Tsjechoslowakije".

Hij vraagt ook: Wie wil in het Engels corresponderen met:

Jana Kodytková (18 jaar)

čp. 145

Klásterec nad Orlicí 561 82, Č.S.F.R.

Na correspondentie door **Hana Sugito** uit Delft plaatsen we wederom een oproep bij "Van en over Tsjechoslowakije" (zie ook de LB van juni, nr. 69, pag. 12/13.)

Van ons erelid **C. de Ronde** uit Drongelen ontvingen wij een nieuwjaarswens met een heel mooi gedichtje dat wij hieronder plaatsen.

DE KRING RONDOM DE AARDE

Als op aarde alle meisjes eens hand in hand gaan staan,
dan vormen zij een kring rondom de oceaan.

Als op aarde alle knapen met een boot de zee opgaan,
dan vormen zij een brug over de oceaan.

Zo lag er rond de wereld een kring een vrienden-
baan als op aarde iedereen de handen ineen zou
slaan.

Paul Fort

VAN EN OVER TSJECHOSLOWAKIJE

In Tsjechoslowakije was 1991 het jaar van de zogenaamde kleine privatisering, de verkoop van de niet zo grote staatsondernemingen (winkels en andere handelsbedrijven, hotels, restaurants e.d.) aan particulieren. Deze verkoop vond plaats door middel van veilingen, waarbij in het geval er tegen de inzetprijs geen kopers waren, die inzetprijs verlaagd werd tot er alsnog een bod loskwam.

Al vlug ontstond ongenoegen toen bleek dat buitenlanders (die volgens de regels in eerste instantie niet voor verwerving in aanmerking kwamen) toch via Tsjechoslowaakse stromannen de krenten uit de pap haalden.

Nog meer ergernis gaf het feit dat werknemers van de aangeboden bedrijven het bij het opbieden nog al eens moesten afleggen tegen personen die over veel contanten beschikten, waarbij het voor het publiek een uitgemaakte zaak was dat het om "zwart" geld ging, dat door deze besteding "wit" werd gemaakt.

In regeringskringen werd tenslotte besloten dat het ministerie van financiën snel iets moest bedenken om tegen de witwasserij een dam op te werpen. Minister

Paul Fort ca. 1940 door Severini

Klaus van Financiën liet echter dadelijk weten dat hij geen methode wist om "vuil" geld van "schoon" geld te onderscheiden en dat van hem dus geen maatregelen verwacht mochten worden, waarna de ministerraad het besluit in arremoede maar weer introk.

Korte tijd later werd van regeringswege bekend gemaakt dat bij 12% van de in veiling aangeboden objecten zelfs tegen de inzetprijs geen koper was gevonden, zodat tot afslag had moeten worden overgegaan. Voor de betreffende 2045 bedrijven werd gemiddeld maar 48% van de inzetprijzen gehaald, een verlies van zo'n 2 miljard kronen.

Bekend werden gevallen waarin bepaalde personen of groepen van personen, gegadigden die bereid waren tenminste de inzetprijs te betalen, indringend aan het verstand hadden gebracht dat ze beter maar naar huis konden gaan. Bedoelde personen werden al snel betiteld als "veiling maffia". Duidelijk is dat de kleine privatisering voor velen een weinig aangename ervaring is geworden en voor de staatskas een tegenvaller.

Ook een andere vorm van privatisering verliep in november en december jl. niet zoals verwacht. Nu ging het om de zogenaamde coupon-privatisering. Vanaf 1 november 1991 kon elke Tsjechoslowaak tegen betaling van 1000 kronen een waardebon (coupon) aanschaffen en zich onder overlegging van die waardebon laten registreren als gerechtigde voor de verkrijging van aandelen in te privatiseren (grote) bedrijven.

Echter, in de eerste 6 weken dat de aktie liep, kocht maar een paar procent van de bevolking daadwerkelijk een recht op aandelen, veel minder dan de regering had verwacht. De termijn voor deelname werd dan ook verlengd tot - voorlopig? - 31 januari 1992 en de reclamecampagne verhevigd.

Vooralsnog dus grote teleurstelling bij het Ministerie van Financiën, dat opnieuw de inkomsten ziet achterblijven bij de ramingen. En mogelijk de mislukking van het plan zeer vele Tsjechoslowaken, ook de zogeheten "kleine man" bij de privatisering te betrekken door een ruime verspreiding van aandelenbezit. Daarom ook de beperking tot 1000 kronen per persoon, overigens wel 1/3 deel van een doorsnee-maandsalaris.

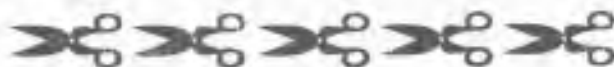
Velen zullen niet onbegrijpelijk de voorkeur geven aan een meer tastbare besteding van hun geld, eerder dan het verwerven van een papiertje dat, als het goed gaat, pas na verloop van tijd vruchten gaat afwerpen.

Jan van Gastel.

=o=

UIT DE KNIPSELMAP

Bata back again

Volgens een bericht in het Financiële Dagblad van 18 december jl. is het schoenenimperium Bata na 46 jaar terug in Tsjechoslowakije, het land waar ooit de wieg heeft gestaan. Voor zo'n \$ 10.000.000,-- heeft de huidige concernleider Tomas Bata een schoenenfabriek in Dolni Nemci gekocht van het Tsjechische ministerie van privatisering. Aan de kooptransactie is het recht gekoppeld voor Bata om op de Tsjechische markt te mogen opereren. Het concern heeft het voornemen op korte termijn in Tsjechoslowakije 30 winkels te openen.

Verzamelwaardig

In het Maandblad Philatelie van december 1991 behandelt R.C. Bakhuizen van den Brink de ontwerpen en druktechnieken van de postzegels van Tsjechoslowakije,

Enkele weken na de berichten over Skoda Energy wordt dan bekend gemaakt dat er een tweede joint-venture Siemens-Skoda is gevormd. Onderwerp van deze verbintenis is de productie van elektrische locomotieven.

Financieringstekort

In het Prager Wochenblatt van 16 december 1991 een bericht over een onverwacht groot tekort bij de Tsjechoslowaakse staatsfinanciën, ontstaan omstreeks eind november jl. Een tekort van bijna 2½ miljard kronen.

Dat wordt door deskundigen niet als katastrofaal beschouwd, maar wel als zorgelijk en het dwingt de regering tot enkele maatregelen te besluiten. Die betreffen allereerst een verhoging van de inkomstenbelasting voor inkomens boven 10.000 kronen per maand en het schrappen van de duurtetoeslag van 140 kronen per maand voor werknemers.

Voor de pensioengerechtigden wordt de verhoging van de pensioenen die per 1 maart 1992 zou worden doorgevoerd verschoven naar 1 juni en wie pensioen geniet mag daarnaast geen inkomen uit arbeid meer verwerven zolang niet de leeftijd van 65 jaar is bereikt bij mannen en 60 jaar bij vrouwen.

Een andere categorie die moet "inleveren" zijn de werklozen. Zij zullen, als de plannen door het parlement worden aangenomen, genoeg moeten gaan nemen met een uitkering van ten hoogste 6 maanden in plaats van de nu nog gebruikelijke 12. Een uitkering die ook nog eens verlaagd gaat worden van 60% tot 50% van het vroegere inkomen, waarbij niet langer een bepaalde minimum hoogte van de uitkering zal gelden, echter wel een maximum van 3000 kronen per maand.

Voornemens die bij velen hard zullen zijn aangekomen, uitgerekend op het moment dat vlees, melk en melkproducten en eieren flink in prijs zijn gestegen, namelijk met respectievelijk 18,3, 14,5 en 24,5%.

Begin januari was nog niet bekend of het parlement de regeringsplannen zal goedkeuren.

Otters

Deze keer tot besluit een berichtje over een geval van hulpverlening vanuit Tsjechoslowakije aan Nederland. Een al wat ouder berichtje:

Het Leids Dagblad van 6 november 1991 meldt dat het Tsjechisch Instituut voor Natuurbescherming Nederland enkele wilde otters heeft aangeboden. Die kunnen worden ingezet voor een fok-programma om zo de otter weer in ons land terug te krijgen. Deze diersoort wordt hier namelijk nu als uitgestorven beschouwd.

In Tsjechoslowakije is dat anders. Daar is in sommige gebieden juist sprake van een overschot. En dat komt waarschijnlijk door de aanwezigheid van commerciële visvijvers die, letterlijk, een goede voedingsbodem vormen voor een bloeiend otterbestand.

Jan van Gastel.

==o==

Carpooling

Gaat u naar Tsjechoslowakije en bent u bereid iemand mee te nemen? Of bent u op zoek naar iemand met een vervoermiddel die naar Tsjechoslowakije gaat?

Neem dan contact op met ons lid de heer **H. Truin**; hij heeft op zich genomen gegadigden tot elkaar te brengen.

Hij is dagelijks telefonisch bereikbaar onder nummer
020 - 6925770

Praag gooit gescheiden afval op één grote hoop

Als je de glas- en papierbakken een keer gezien hebt, zie je ze vervolgens overal in Praag staan. Het smetteloze wit, groen en blauw springt eruit tussen de grauwe huizen. Een eerste stap in een grootscheepse nationale aanpak van de milieuvervuiling die veertig jaar lang kon woekeren?

Zover is het nog niet. Sterker nog, de regering in Tsjecho-Slowakije stelt zich passief op. Vaclav Klaus, de minister van Financiën, heeft al eerder gezegd dat het milieu slechts het foefje room is op de cake die economie heet. En de heikele discussie over een vergroting van het aandeel van kernenergie om eindelijk van de penetrante bruinkool-lucht af te komen, is gesust in een vage wet over een strategisch energieconcept.

De daden moeten van plaatselijke gezonde geesten komen. Een aantal volhardende milieu-activisten heeft zo hard gelobbyd dat het Praagse gemeentebestuur heeft ingestemd met een experiment voor afvalscheiding. In een aantal

districten rond het centrum staan sinds enkele maanden een witte en groene bak voor gekleurd glas en een blauwe bak voor papier.

Daarnaast geeft de gemeente sinds een half jaar *passe-partouts* uit voor het openbaar vervoer, die een rit met de elektrische tram of metro één kroon, ongeveer zes cent, goedkoper maken dan met de bus. Dit gebeurde nadat eerst met ingang van 1991 reizen in de stad vier keer zo duur was geworden. In alle goede wil lijkt men te hard van stapel te lopen. De zogenaamde ecologische kaartjes leveren de mensen een zeer gering voordeel op aangezien zij op weg naar de buitenwijken niet zonder de bus kunnen. Tram en metro concurreren niet of nauwelijks met de bus. En volgens C. Klos, milieuredacteur van de kritische krant Lidove Noviny komt het gescheiden afval uiteindelijk weer op een grote hoop terecht komt, omdat voor de verwerking onvoldoende capaciteit beschikbaar is.

De Pragensers met hun niet-afstelbare centrale verwarming hebben nooit het goede voorbeeld gehad. Volgens een vrouw, die eenvoudigweg niet om de vrijwel voor haar deur geplaatste bakken heen kan, zal het milieubewustzijn op zich laten wachten: „De mensen hebben geen zin meer naar regeltjes te leven.”

Mark van Kollenburg

Onderstaand artikel vonden we in de Volkskrant van 7 januari jl. en spreekt voor zich.

O P R O E P

In november ontvingen wij een brief van een basisschool in Děčín, een stad in Noord-Bohemen.

De leerlingen van deze school zoeken contact met scholieren in Nederland. De leeftijd van de leerlingen op deze school is 6 t/m 15 jaar.

Men heeft naast het normale schoolrooster de volgende activiteiten:

- * een atletiek club
- * een natuurclub voor wandel- en fietstochten
- * een muziekvereniging.

Men wil graag door middel van korrespondentie in het Engels of Duits kennismaken met scholieren in Nederland.

Indien mogelijk ook uitwisseling, gezamenlijke vakantie, bezoek van de muziekvereniging of een andere gezamenlijk georganiseerde activiteit in Nederland of in Tsjecho-slowakije.

Belangstellenden kunnen schrijven naar:

Mevr. Dana Kirchbergerová
407 80 Vilémov u Šluknova 276
okres Děčín, Č.S.F.R.

Voor eventueel nadere informatie kunt u contact opnemen met: Hana Sugito, tel. 015-623 107.

Talenschool in Praag

De school heeft een lange traditie, al 70 jaar bestaat het instituut - met verschillende namen. Eerst was het een instituut waar alleen Engels werd gedoceerd maar na de oorlog groeide de belangstelling ook voor de andere talen.

Tegenwoordig is de school verdeeld in 5 afdelingen: afdeling Engels, germaanse talen, romaanse talen, slavische talen en oriëntale talen. De school heeft + 120 - 150 leerkrachten en meer dan 10 duizend cursisten. De lessen worden gegeven in het gebouw van de school maar het is niet genoeg, we moeten nog leslokalen in andere Praagse scholen huren en ook organiseren we taalcursussen direct in Praagse bedrijven en instituten.

Nederlands is een van de + 30 talen die werden gedoceerd. Dit studiejaar begonnen 40 mensen (2 groepen van 20 mensen) in het eerste jaar en nu, in november, zijn we

van plan nog een cursus te beginnen want er komen nieuwe en nieuwe mensen bij die graag willen leren.

Verder hebben we de cursus van het tweede jaar, derde jaar en conversatie; totaal tot nu toe 80 mensen. Ik geef les ook in het onderzoek-instituut voor sierplantenteelt. Daar gaat het om vakteksten leren en vertalen want het instituut heeft vakliteratuur in het Nederlands.

De mensen die bij ons studeren kunnen ook het staatsexamen afleggen - het is niet verplicht maar het kan. We hebben ook kandidaten voor dit examen. Sinds enkele jaren nemen we ook deel aan certificaat Nederlands als vreemde taal, een examen door de universiteit te Louvain-la-Neuve georganiseerd. Elk jaar nemen 25-30 cursisten van onze school deel aan het examen en de resultaten zijn tamelijk goed.

Voor wie is de school bedoeld: in principe voor iedereen, vanaf 15 jaar, die er behoefte heeft aan meer talen te leren. Meestal hebben we de studenten van middelbare scholen en universiteiten maar ook mensen die al afgestudeerd zijn en nog talen willen of soms moeten studeren, soms ook oudere mensen die nog iets willen doen of leren. Bijzonder nu, in de nieuwe omstandigheden zien meer en meer mensen dat het nuttig is vreemde talen te studeren.

Ons grootste probleem is het gebouw, het is vervelend dat ik bijna elke dag in een ander gebouw zit, maar dit blijft nog jaren zo.

Zdenka Hrnčířová.

Het vorenstaande stukje over de talenschool werd begeleid door een persoonlijke brief waarin zij nog een tip gaf over een prettig onderkomen voor de vakantie. Zij schrijft hierover:

"Ik stuur nog een beschrijving van een mooi en gezellig hotelletje dat ik toevallig in het noorden van Bohemen vond en ik denk dat het interessant voor Nederlanders kan zijn.

Het is in het noorden, in de bergen, heel goede keukens en de prijzen vond ik voor jullie interessant.

Ik ben ook naar de kamers gaan kijken - eenvoudig maar heel netjes, schoon.

Nadeel - douche en WC zijn niet in de kamer maar op de gang. Maar ik dacht dat het een goede tip voor de mensen van jullie vereniging kan zijn, geen internationaal centrum maar een rustig, goedkoop plekje in de bergen."

Het bedoelde hotelletje heet "Karkulka" (Roodkapje) en ligt op 7 km afstand van Jablonec, 17 km. van Liberec. Er zijn 2- en 5-persoonskamers, in totaal 38 bedden in 11 kamers.

De prijzen zijn gunstig: overnachting met ontbijt, DM 12,--, kinderen tot 10 jaar DM 10,=. Halfpension DM 16,-- en DM 12; volpension DM 20,-- en DM 14,--.

U kunt schrijven of bellen naar:

Schlindenbuch
Kostelní 218
468 51 Smržovka
Tel. 0428 / 66826

==o==

assurantiën

Reisverzekeringen - Pensioenadviezen - Gunstige spaarvormen
Hypotheeken - Financieringen

Apeldoornselaan 72
2573 LN DEN HAAG
070-362 40 50

Ben van der Burg
Privé: 070 - 345 93 52

Twee leerlingen van de Talenschool laten we nu aan het woord. Het eerste stukje is geschreven door Helena Svábová, 3e jaars leerling; het tweede door ing. Januška, deelnemer aan de conversatie-groep.

"In het verleden jaar woonde ik bij een excursie naar Nederland, die door onze universiteit en de TU Delft georganiseerd werd, en ik vond daar tussen de studenten vele goede vrienden. Af en toe bezoeken wij elkaar, in september bracht ik naar Nederland bezoek. Ik logeerde natuurlijk bij een van mijn vrienden, in Rotterdam, maar ik heb veel meer dan alleen Rotterdam gezien, mijn vriend liet mij ook andere steden zien, bij voorbeeld Leiden, de mooie universiteitsstad. Twee van mijn vrienden, die hopen dat ze zes maanden in Praag studeren zullen, begonnen in Leiden Tsjechisch te leren en ik wilde ook een Tsjechische les zien. Het was prachtig: in de eerste les verklaarde de docent dat

het Tsjechisch heel moeilijk was en dat de studenten hem nooit verstaan zouden, maar dat het Tsjechisch een mooie taal was en dat ze hem zeker graag zullen hebben.

Wat ik het mooiste in Nederland vond, dat was de stad van Thorn in Limburg. Thorn is een heerlijk dorpje (die zich een "stad" mag noemen), al wit, met kromme witte straatjes met vele bloemetjes, galeries en kleine cafés, zij hebben daar zelfs een heuvel - kortom: een stad van een sprookje, "een witte symfonie", zoals de gidsen zeggen.

Ik hoop wel dat ik nog (tenminste) een keer Thorn zal zien en ik hoop ook dat wan ik daar de vorige keer ga, zal ik al een beetje Nederlands praten."

Waarom leer ik Nederlands.

Ik ben een gepensioneerde, maar geen 65-plusser, hoor. Ik ben pas 64 jaar. Toen ik 10 jaar was, begon ik een vreemde taal (het Duits) te leren. Ik deed het vrijwillig, alleen omdat ik het interessant vond.

In maart 1939 kwamen de Duitsers in ons land en het Duits werd een plichtvak in onze scholen. Na de oorlog wilde ik het Duits vergeten en begon ik Engels en Russisch leren. Er werd voor mij een hobby vreemde talen te leren. Toen ik met vakantie naar Hongarije of naar Bulgarije ging, leerde ik een of twee maanden Hongaars of Bulgaars. Zo kon ik minst de touristische inkopen in Hongarije of in Bulgarije doen.

Toen mijn dochter met een Nederlander trouwde en naar Nederland verhuisde, wist ik meteen, dat ik ook het Nederlandse taal moest leren. Ik wilde toch met mijn nieuwe verwanten in hun moedertaal praten. Maar in Zuid-Bohemen (ik woon ik České Budějovice) vind je noch een leraar noch een talenschool, waar je Nederlands kan leren. Zo moest ik eigen studie beginnen. Ik leerde het jaren zonder een leraar en zonder de nodige Tsjechisch-Nederlandse woorden- en leerboeken. Mijn eerste woordenboek was Duits-Nederlands, zoals mijn eerste leerboek.

Pas in het jaar 1989 vond ik het adres van de Talenschool in Praag, waar ik al de derde jaar aan de conversatiecursus deelneem.

Ik ben een gids. Ik wilde bij het Reisbureau Čedok in České Budějovice voor de Nederlandse touristen als gids dienen. Maar Čedok České Budějovice organiseert helaas geen recreatie voor de Nederlanders, ook al de Zuid-Boheemse provincie erg mooi is. In ons landschap vind je vele kastelen, burchten, bossen en meren, kortom alles, waarvoor de touristen zich interesseren. Zo moet ik helaas mijn Tsjechisch-Nederlandse contacten alleen op de contacten met verwanten en vrienden van mijn schoonzoon beperken, als ik een keer per twee jaar met vakantie naar Nederland ga. Ik hoop, dat het beter wordt.

De spaarzame foutjes (die door de lerares waren aangegeven) hebben wij laten zitten. Menig Nederlander mocht willen dat hij zo kan schrijven!

Aanvulling op mijn stukje over het Adelaarsgebergte (Zie LB 73, pag. 18)

Aan de rivier de Orlice: Klašterec nad Orlicí en Pastviny; resp. 7 en 9 km van Žamberk, waarmee regelmatige busverbinding.

Van Praag: met de auto + 150 km tot Poděbrady autosnelweg.

met bus ČSAD van Praha-Florenc naar Žamberk: 3½ uur (+ f 4,-).

Bij alle adressen kan men met Duits terecht. Voor zover ik kon nagaan is alles volpension. In de Kerstvakantie '91 ga ik alle adressen bekijken. Telefoon vanuit Nederland: 09-42 en zonder nul-kengetal.

1. Hotel-restaurant "Orlíček", dhr. Fr. Kolda, Pastviny 15, (0446-97250) 20 DM.
2. Chata "Čihák", dhr. St. Louvar, Klašterec n. Orlicí (0446-97394) 18 - 20 DM.
3. Chata "Dopravní Stavby" (van transport onderneming dus), dhr. Pejcha, Pastviny (0446-97257) 25 DM
4. Chata "Tesla Jablonné" (ook bedrijfs-chata dus), dhr. M. Hrdina, Těchonín 156, Pastviny (tel. 0446-97292) 20 DM

5 huisjes à 6 pers. + eetzaal + recreatieruimte.

5. Camping "Slechtův Palouk", Pastviny. Tent en caravan kunnen onaangemeld komen, maar in het hoogseizoen is het druk met Tsjechoslowaken. Eén chata voor 5 personen à 270 Kčs p. nacht, maaltijden niet inbegrepen. Tevoren bespreken bij Obecní Úřad (bevolkingskantoor) Pastviny, tel. 0446-07252.

Ik hoop, dat veel Nederlanders van dit prachtige gebied zullen gaan genieten (De enige industrie is een kroonkurkenfabriek, die zonder orders zit).

Fred Runte, Koekange.

==o==

De heer Januška (conversatiegroep Talenschool) prijst in onderstaand stukje zijn woon-gebied en het reisdoel van de V.V.N.T.-reis aan.

České Budějovice

Laat me iets over mijn woonplaats, České Budějovice, vertellen.

České Budějovice is de grootste stad van Zuid-Bohemen met bijna honderduizend inwoners. Deze stad behoort tot de belangrijkste bezienswaardigheden van Tsjechoslowakije. De historische stadskern met meer dan tweehonderd geregistreerde historisch waardevolle objecten werd tot een stedelijk historisch monument verklaard.

De koning Přemysl Otakar II stichtte de koninklijke stad in het jaar 1265 als versterking tegen de macht van expansieve Wittigo's, de heersers van Zuid-Bohemen. De stad diende ook als een grensvesting.

In het centrum van de stad vind je het Přemysl Otakar II plein, een van de grootste stadspaleizen van Centraal Europa (133 bij 133 m.). Dit plein is aan alle vier zijden omringd door de voorgevels van de oude en historisch waardevolle panden met arcaden. In het midden van dit plein bevindt zich een fontein met een standbeeld van Samson. In de bestrating van dit plein zit een straatsteen, die de steen van de dwaling werd genoemd.

In de bovenkant van deze steen is een kruisje gegraveerd. Er is een legende die zegt, dat iedereen, die over deze steen stapt, in de stad zal verdwalen. Zoiets gebeurt vast en zeker, als hij ook het café "Masné krámy" (Vleesbanken) bezoekt en daarin te veel lekker Budvar bier drinkt.

Bij de belangrijkste historische gebouwen behoort het vroegere Dominikanenklooster met de kerk Maria's Opoffering.

Beide gebouwen zijn in hetzelfde jaar als de stad gesticht. Er zijn in de stad nog vele andere bezienswaardigheden, zoals b.v. de Zwarte Toren, het Tuighuis (later de zoutopslagplaats), de Parochiekerk van Sint Nikolaas e.a.

Vlakbij de samenvloeiing van Malše en Moldau bevindt zich het Rondbastion van de IJzeren Maagd en in de stad vind je nog vele andere bezienswaardigheden. Tussen haakjes - de naam "IJzeren Maagd" was in de middeleeuwen de spotnaam voor een folterwerktuig.

Er zijn in de stad ook verschillende industriebedrijven, o.a. de Škoda-Machinefabriek, de Igla, waar alle soorten van naalden in gefabriceerd worden, de Sfinx die geëmailleerde pannen produceert, de Motor produceert carburatoren en er zijn hier ook twee bierbrouwerijen, die de wereldberoemde bieren Budvar en Samson brouwen. Bekend is ook de fabriek Hradtmuth KOH-I-NOOR die naar de hele wereld alle soorten potloden en andere schrijfbehoeften levert.

In České Budějovice bevindt zich ook de Zuidboheemse Universiteit, twee gymnasia's, een middelbare school voor verpleegsters, een middelbare economische school, een middelbare machine-industrieschool en een conservatorium.

Voor cultuur kan je hier terecht in de Zuid-Boheemse Schouwburg, Kleine Schouwburg, Zuid-Boheems museum, vier bioscopen en veel tentoonstelling-ruimtes.

Je kan hier bijna alle soorten sport bedrijven, omdat er talrijke sporthallen en sportterreinen in České Budějovice zijn. 's Winters kan je zwemmen in het overdekte zwembad. In het voor- en najaar kan je schaatsen op de overdekte kunstijsbaan.

Ik woonde al in zeven Boheemse steden, maar České Budějovice vind ik de fraaiste stad om in te wonen.

FILATELIE

Op 3 november 1991 verschenen 2 series postzegels in Tsjechoslowakije.

De ene serie is een thema-serie, die sinds 1966 ieder jaar weer wordt uitgebracht, de schilderijen-serie. Dit jaar bestaat de schilderijen-serie uit 5 zegels met de waarden 2, 3, 4, 5 en 7 kronen. Alle zegels zijn uitsluitend in velletjes van 4 stuks uitgegeven, waarbij de 2 bovenste zegels door een witte tussenstrook gescheiden zijn. Behalve bij het velletje van de 7-kronen zegels is het middenvlak in het midden ook geperforeerd. Op het middenstuk van het velletje met de 7-kronen zegels staat dit jaar een opdruk, die betrekking heeft op de postzegeltentoonstelling Phila Nippon '91 in Japan. Vandaar ook het kunstwerk van de Japanse schilder en graficus K. Utamaro (1753-1806), dat op de zegels te zien is en zich in de nationale

galerie van Praag bevindt.

De tweede serie, die op 3 november verscheen is een serie met als thema "beschermde inheemse flora". De serie bestaat uit 4 zegels met de waarden 1, 2, 5 en 11 kronen.

Op 11 november verscheen voor de derde maal een kerstzegel van 50 heller.

F.B. Dijkstra, Meagere Weide 17
9003 MG WARTEN, tel/Fax: 05105-1913

===O===

ALLERHANDE

Stichting Nederland-Tsjechoslowakije

Tsjechoslowakije is geen z.g. ontwikkelingsland, ook geen arm land. Door de omwenteling zijn er groepen, die hopelijk tijdelijk, in nood zijn komen te verkeren. Deze categorie mensen vinden we helaas ook in het rijke westn. Daarom willen we gaarne het werk van de Stichting Nederland-Tsjechoslowakije steunen. Deze stichting verzamelt goederen voor de bedoelde groepen. De echtgenote van de Tsjechoslowaakse president, mevrouw Olga Havel, zorgt voor het transport en de verdeling der goederen. De echtgenote van de burgemeester van Den Haag, mevrouw Havermans-Veenma is beschermvrouwe van deze stichting.

U kunt ook bijdragen: alle soorten goederen zijn welkom, maar wel graag eerst een telefoontje naar 070-3688888.

Stichting Nederland-Polen

Verscheidene gezelschappen uit Polen op het gebied van muziek, operette en toneel treden in diverse steden in Nederland op. Teveel om alles te publiceren. Belangstellenden kunnen bellen of schrijven naar Stichting Nederland-Polen, Mient 172 - 2564 KS Den Haag, tel. 070-323.85.41.

Lezing

door Eric Mossel over Bohumal Hrabal op woensdag 22 januari a.s. in het Literair Theater Branoul, Maliestraat 12, 2514 CA Den Haag, tel. kassa: 070-3657285. Toegangs prijs f 10,--, CJP/65+ f 7,50.

Attentie

Hebt u voor de a.s. ledenvergadering belangrijke vragen e.d. dan kunt u deze reeds nu melden opdat er tijdens de jaarvergadering de nodige aandacht aan besteed kan worden.

Ja, ik zal de Jaarvergadering bezoeken en bestel hierbij lunches (betaling bij entree Jaarvergadering).

Naam:

Adres:

(Inzenden naar secr. V.V.N.T., p/a Nieuwendamlaan 274, 2547 JR Den Haag; tel. 070-3258679)